

Talousarvion 2027 laadintaohjeet

Kaupunginhallitus 27.4.2026

Sisällysluettelo

1	Vuoden 2027 talousarvion laadintaohjeet.....	1
1.1	Talousarviokehys	1
1.1.1	Talousarviovalmisteluun osallistaminen	1
2	Vuoden 2027 talousarvion laadinta	1
2.1	Talousarvion rakenne.....	1
2.2	Talousarvion sitovuustaso.....	1
2.3	Investoinnit	2
2.3.1	ICT-investoinnit	2
2.4	Sisäiset erät.....	3
3	Strategiset tavoitteet	3
3.1	Strategiamittarit	3
3.2	Sitovat vuositavoitteet	3
3.3	Mittarit.....	4
4	Hyvinvointisuunnitelma	4
5	Riskit.....	4
6	Henkilöstösuunnittelu.....	4
6.1	Uudet tai muutettavat virat ja tehtävät sekä lakkautettavat virat	5
6.2	Palkkausmäärärahat ja sivukulut.....	5
6.3	Henkilöstösuunnitelma	6
7	Talousarvio- ja henkilöstösuunnittelulomake	6
8	Konserniyhteisöt	6
9	Aikataulu	7
10	Yhteyshenkilöt	8

1 Vuoden 2027 talousarvion laadintaohjeet

Talousarvion laadintaohjetta noudatetaan vuoden 2027 talousarviota ja vuosien 2027–2030 taloussuunnitelmaa tehtäessä. Ohje koskee kaupungin toimialoja ja toimielimiä. Tarkentavia operatiivisia ohjeita annetaan myöhemmin ja talousarvioaikataulua päivitetään tarvittaessa. Konserniyhteisöt ohjeistetaan erillisellä ohjeella.

Tässä ohjeessa annetaan talous-, henkilöstö- sekä strategisen suunnittelun ohjeet. Toimielinten tiedot talousarviota ja henkilöstösuunnitelmaa varten kerätään yhdellä lomakkeella. Toimielimet käsittelevät yhdistetyn talous- ja henkilöstösuunnitelman vuosille 2027-2030. Näin pyritään varmistamaan, että talous- ja henkilöstösuunnittelu ovat yhdenmukaisia. Talous- ja henkilöstösuunnitelma tulee käsitellä myös toimialan yhteistyöfoorumissa yhteistoimintalain mukaisesti.

1.1 Talousarviokehys

Talousarviokehys käsitellään kaupunginhallituksessa 15.6.2026, eikä sitä ole sisällytetty tähän talousarvion laadintaohjeeseen. Toimialakohtainen kehys vahvistetaan kaupunginhallituksen kehyskäsittelyn yhteydessä. Kehys laaditaan ulkoisista eristä. Suunnitelmavuosien alustavat kehukset laaditaan talousarviokehyyksen yhteydessä.

Kuntalain 110 §:n mukaan kunnan taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen enintään neljän vuoden pituisena suunnittelukautena, jos talousarvion laatimisvuoden taseeseen ei arvioida kertyvän ylijäämää. Jos taseen alijäämää ei saada katetuksi suunnittelukautena, taloussuunnitelman yhteydessä on päätettävä yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla kattamaton alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.

1.1.1 Talousarviovalmisteluun osallistaminen

Osana talousarviovalmistelua valtuustoryhmiltä on pyydetty 10.5.2026 mennessä näkemyksiä konkreettisista toimenpiteistä, joita tulisi tehdä vuoden 2027 aikana kaupunkistrategian tavoitteiden edistämiseksi. Kyselyssä pyydettiin kolme konkreettista toimenpidettä kaupunkistrategian tavoitteisiin yrittäjyydellä ja työllä kasvuun, osaamisesta elinvoimaa ja hyvinvointia asukkaille. Lisäksi pyydettiin ehdotuksia teoista, joita tarvittaisiin Kouvolan asukasmäärän ylläpitämiseksi ja kasvattamiseksi.

Kaupungilla on meneillään Sitran osarahoittama Vaikuttavaa päätöksentekoa -hanke. Osana hanketta kuntalaisia osallistetaan talousarvion valmisteluun hyödyntämällä digitaalista Voxit-keskustelualustaa. Talouspalveluissa luodaan ns. siemenväitteet, joihin osallistujat voivat ottaa kantaa olemalla samaa mieltä, olemalla eri mieltä tai ohittamalla väitteen. Lisäksi osallistujat voivat lisätä keskusteluun omia väitteitä, joihin myös voi ottaa kantaa. Tuloksia hyödynnetään talousarviovalmistelussa.

2 Vuoden 2027 talousarvion laadinta

2.1 Talousarvion rakenne

Talousarvion laadinnassa ja sen rakenteessa noudatetaan Kuntaliiton julkaisemaa talousarviosuosituksia Kunnan ja kuntayhtymän talousarvio ja -suunnitelma. Talousarvion rakenne muodostuu käyttötalous- ja tuloslaskelmaosasta sekä investointi- ja rahoitusosasta.

Käyttötalousosassa asetetaan palvelutavoitteet ja budjetoidaan niiden järjestämisen vaatimat menot ja tulot. Investointiosaan budjetoidaan pitkävaikutteisten tuotantovälineiden (mm. rakennukset, maa-alueet, kiinteät rakenteet ja laitteet sekä kalusto) hankinta, rahoitusosuudet ja omaisuuden myynti. Tuloslaskelmaosassa osoitetaan tulo-rahoituksen riittävyys käyttömenoihin ja poistoihin. Rahoitusosassa osoitetaan yhteenvetona rahan lähteet ja käyttö.

2.2 Talousarvion sitovuustaso

Käyttötalousosassa määrärahojen ja tuloarvioiden sitovuustaso on kaupunginvaltuustoon nähden toimielimen ulkoinen toimintakate ja toiminnalliset tavoitteet lukuun ottamatta pysyvien vastaavien myyntivoittoja ja -tappioita. Kaupunginhallituksen alaisesta toiminnasta eriytetään rakennusten ja

osakkeiden myyntivoitot ja -tappiot sekä teknisen lautakunnan toiminnasta maaomaisuuden myyntivoitot ja -tappiot sitoviksi eriksi. Sitovuustasosta päätetään talousarvion hyväksymisen yhteydessä.

Investointiosan sitovuustaso määritellään talousarvion yhteydessä kuitenkin niin, että kärkihankkeet käsitellään omina sitovina erinä. Investoinniksi katsotaan yli 30 000 euron hankinnat, joita käytetään palvelutuotannossa useana tilikautena ja jotka kirjataan vaikutusaikanaan suunnitelman mukaan poistoina kuluksi. Poikkeuksena pysyvien vastaavien sijoitukset sekä maa- ja vesialueet, joista ei kirjata poistoja.

2.3 Investoinnit

Investoinneiksi hyväksytään ainoastaan sellaiset kohteet, joissa saavutetaan pysyviä menojen vähennyksiä tai tuottavuuden ja elinvoiman lisäystä. Investoinneista tulee tehdä vaikuttavuuden arvio, jossa esitetään perustelut sekä kustannusvaikutukset. Investointikehyksenä ja -pohjana käytetään investointien 10 vuoden suunnitelmaa.

Investointisuunnittelun yhteydessä tarkastellaan myös vaihtoehtoisten rahoitusmuotojen käyttö esim. leasing-rahoitus. Merkittävimmistä talousarvioon sisältyvistä investoinneista esitetään talousarviokirjassa erillinen liite Investointien talousarviolomake, joka tallennetaan Teamsiin [Investointien seuranta/Talousarvioseuranta/Talousarvio 2027 –kansioon](#) investoinnin nimellä.

Toimialojen tekemät investointiesitykset välttämättömistä korjausinvestoinneista perusteluineen annetaan [Investoinnit 2027 -lomakkeella](#) irtaimen omaisuuden, rakennusten sekä kiinteiden rakenteiden ja laitteiden osalta 29.5. mennessä. Esitetyistä investoinneista tehdään yhteenveto, jota esityksen tekijä voi tarkentaa esim. euromäärän osalta 11.8. mennessä. Investoinnit toteuttavat joko tilapalvelut tai yhdyskuntatekniikka. Toteuttaja käy investointiesitykset läpi toimialojen kanssa elokuun aikana.

Investointiesitykset huomioidaan ao. toimielimen talousarvioesityksissä. Lautakunnat käsittelevät osaltaan investointiesitykset talous- ja henkilöstösuunnitelman käsittelyn yhteydessä 22.9.2026 mennessä. Tilapalvelun investoinnit käsitellään kaupunginhallituksen talousarvion ja -suunnitelman käsittelyn yhteydessä.

2.3.1 ICT-investoinnit

ICT-investointiesitykset tulee käsitellä ensin toimialojen johtoryhmissä, minkä jälkeen toimiala tallentaa hyväksytyt ICT-investointiesitykset Forms-lomakkeelle: [ICT-investointiesitykset 2027 viimeistään 28.8.2026](#). Investointiesityksiä mietittäessä, toimialojen on hyvä huomioida kaupungin digitalisaatio- ja tuottavuustavoitteet. ICT-investoinnit esitellään elinvoimapalveluiden johtoryhmässä tietohallinnon kommentoimana. Talousarvion hyväksynnän jälkeen tietohallinto informoi toimialoja investointipäätöksistä.

Kaupungin johtoryhmä on päättänyt, että tietohallinto ja tietohallintojohtaja koordinoi ja linjaa tietojärjestelmähankinnat. Vaikka toimialat vastaavat ICT-investoinnin toteutuksesta, niin ne eivät saa käynnistää ICT-investointihankintoja ilman tietohallinnon hyväksyntää.

Suuruudeltaan esitettävän ICT-investoinnin tulee olla vähintään 30 000 euroa, joka voi jakautua useammalle peräkkäiselle vuodelle, esim. 1. vuosi 10 000 euroa ja 2. vuosi 20 000 euroa. Huomioitava on, että investointiesitykset haetaan jokaiselle talousarviovuodelle erikseen.

Investoinnin jakautuessa useammalle vuodelle ilmoitetaan hankinnan kokonaiskustannusarvio eriteltynä toteutusvuosille (vuoden 2027 lisäksi vuodet 2028–2030). Investointiesitykset tehdään vuosittain. ICT-investointien poistot kirjataan toimialan kustannuspaikalle, kun investointi on valmistunut. **ICT-investoinnin toteutuksesta vastaa toimiala.**

Investointikuluiksi voi esittää:

- Tietojärjestelmien tai ICT-palveluiden käyttöönottoon liittyviä kustannuksia (mukaan lukien tietojärjestelmän tai ohjelmiston hankintakulut)
- Saas –palvelun käyttöönottokulut (aloitusmaksu, joka maksetaan kertamaksuna)
- Integraatioiden suunnittelu- ja toteutustyöt
- Käyttöönottoon liittyvää projektityötä, joka ostetaan ulkopuoliselta toimittajalta tai asiantuntijalta
- Toteutuskokonaisuuksia, jotka yksittäisinä toteutuksina jäisivät alle 30 000 euroa (huomioiden, että yksittäiset toteutukset tukevat kuitenkin saman/samojen prosessien kehittämistä)

Investointikuluksi ei voi esittää:

- Hankintaan liittyvää koulutusta
- Lisenssikuluja tai järjestelmän kuukausittain veloittavaa käyttökulua, esim. Saas - palvelumaksu
- Jatkuvan palvelun (tuki- ja ylläpitopalvelu) vuosi-/kuukausikustannuksia
- Hankinnan valmistelukuluja, esim. kilpailutusmateriaalin valmistelua
- Konseptisuunnittelua
- ICT- ja AV-laitteiden hankintoja (hankitaan leasingilla)

2.4 Sisäiset erät

Toimialojen väliset sisäiset erät vuodelle 2027 tallennetaan Teamsiin [Talousarvio/Talousarvio 2027/Sisäiset erät](#) viimeistään 7.8.2026. Erät viedään keskitetysti taloussuunnitteluohjelmaan.

3 Strategiset tavoitteet

Toimielimien sitovat vuositavoitteet johdetaan talousarvioon kaupunkistrategiasta.

Tavoitteiden asettaminen on osa strategista johtamista ja strategian toteuttamista. Toimialajohtajalla on keskeinen rooli toimielinten vuositavoitteiden valmistelussa. Strateginen ajattelu ja johtaminen toteutuvat parhaiten, kun toimielimen vuositavoitteet luodaan ottaen huomioon tulevan vuoden toimenpiteet. Käyttösuunnitelmissa palvelujen toimenpiteet kiinnitetään toimielimen sitoviin vuositavoitteisiin. Kaupungin haastava talustilanne vaatii yhä enemmän toimialojen keskinäistä yhteistyötä tavoitteiden ja toimenpiteiden synergiaetujen ja strategisen vaikuttavuuden lisäämiseksi.

Kaupunkistrategian visio 'Kaakkois-Suomen keskus – turvallinen ja elinvoimainen sujuvan arjen, kestävä kasvun ja hyvien yhteyksien kaupunki' toteutuu, kun saavutetaan strategian yhteiset tavoitteet. Toimielinten vuositavoitteet jäsentyvät näiden mukaan kolmeen yhteiseen tavoitteeseen: Yrittäjyydellä ja työllä kasvuun, Osaamisesta elinvoimaa ja Hyvinvointia asukkaille.

Toiminnan kehittämiseen on asetettu kolme kaikille yhteistä tavoitetta; Optimaalinen palveluverkko, Proaktiivinen työkykyjohtaminen ja Asiakaslähtöiset ja kustannustehokkaat toimintaprosessit. Toimialat asettavat yhteisesti sovitut toimenpiteet tavoitteiden alle.

Tavoitteet ja toimenpiteet sekä niiden seuranta toteutetaan Targetor -ohjelman avulla.

3.1 Strategiamittarit

Valtuuston hyväksymille strategiamittareille asetetaan talousarviossa välitavoitteet. Tavoitetasot suhteutetaan valtuuston strategiassa asettamiin mittaritavoitteisiin.

3.2 Sitovat vuositavoitteet

Vuositavoitteet johdetaan kaupunkistrategian tavoitteista. Talousarviossa ne liitetään siihen tavoitteeseen, jota vuositavoite eniten edistää ja johon se eniten vaikuttaa. Vuositavoite on selkeästi määriteltä, laadullisesti tai määrällisesti kuvattavissa oleva lopputulos. Tavoitetta ei pidä sekoittaa

toimenpiteisiin. Tavoitteita kuvaa jonkin asian lisääntyminen ja paraneminen tai saavutettu tila (tehty, saavutettu, toteutunut). Tavoitteet raportoidaan sanallisesti osavuositain sekä tekemisen arviolla aloittamatta/työn alla/valmis.

Mikäli tavoitteella on soveltuva mittari, sen seuranta osavuositain tukee tavoitteessa edistymisen havainnollistamista. Tavoitteelle lisätään tarvittavat mittarit Targetorissa.

Sitovien tavoitteiden vaatimat toimenpiteet kuvataan palvelujen käyttösuunnitelmissa. Toimenpiteitä kuvaava verbimuoto on futuuri tai presens (tehdään, tullaan tekemään).

Vuositavoitteita asetettaessa kunkin yhteyteen kirjataan lyhyt tiivistelmä sitä toteuttavista keskeisimmistä ja strategisista muutosta synnyttävistä toimenpiteistä. Tässä voi hyödyntää palveluiden käyttösuunnitelmissa tarkemmin kuvattavia toimenpiteitä.

3.3 Mittarit

Vuositavoitteille asetetaan onnistumista kuvaavat mittarit, jotka kuvaavat tavoitteen toteutumista. Mittarin laskentatavan pitää olla määritelty ja laskettavissa joka vuosi samalla laskentatavalla. Mikäli tavoitetta ei voi mitata, mittaria ei käytetä, sillä tavoitteiden tila raportoidaan joka tapauksessa (aloittamatta/työn alla/valmis). Mittareille annetaan tavoite- ja lähtöarvo aikaleimaan sidottuna (vuosi/kk). Lähtöarvo ja tavoitearvo on esitettävä aina samalla mittayksiköllä. Jos lähtöarvo ilmaistaan kappaleina, euroina tai asiakasmääränä, myös tavoitearvo esitetään kappaleina, euroina tai asiakasmääränä – ei prosenttimuutoksena.

4 Hyvinvointisuunnitelma

Hyvinvointisuunnitelma on osa lakisäätteistä hyvinvointikertomusta. Kouvolan kaupunginvaltuusto hyväksyi uuden hyvinvointisuunnitelman 9.12.2025, joka ohjaa kaupungin hyvinvointityötä vuoteen 2029 saakka. Suunnitelmassa painotetaan terveellisiä elintapoja, turvallista arkea ja asukkaiden osallisuuden vahvistamista. Hyvinvointisuunnitelma on osa talousarviota.

Uusi hyvinvointisuunnitelma linjaa Kouvolan kaupungin strategiset painopisteet asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi. Suunnitelman valmistelussa on huomioitu alueelliset ja paikalliset tarpeet, ja siinä yhdistyvät kaupungin omat tavoitteet sekä Kymenlaakson alueellisen hyvinvointikertomuksen suuntaviivat.

Hyvinvointikertomuksessa kuvataan vuosittain kuntalaisten hyvinvoinnin tilaa indikaattoreiden avulla. Kertomuksessa tehdään nostot positiivisista sekä negatiivisista kehityskuluista. Samalla raportoidaan HYTE-kertoimen tulos- ja prosessi-indikaattorien toimenpiteet. Näistä johdetaan sitovat vuositavoitteet ja toimenpiteet talousarviokirjaan. Nämä kiinnitetään kaupunkistrategian tavoitteisiin.

5 Riskit

Riskeillä tarkoitetaan heikkouksia ja tapahtumia, jotka voivat vaarantaa toimintaa tai tavoitteiden saavuttamista. Riskinä voi olla myös hukattu mahdollisuus. Toimialojen ja palveluiden tai palveluyksiköiden sisäiseen riskienhallintaan voi hyödyntää Granite ERM -järjestelmää. Toimialojen riskianalyysit valmistellaan osaksi toimielimen talousarviota.

6 Henkilöstösuunnittelu

Henkilöstösuunnittelun tavoitteena on varmistaa, että kaupungin palveluja tuottaa riittävä määrä osaavaa henkilöstöä. Henkilöstösuunnitelmassa määritellään strategian ja toiminnan vaatima määrällinen ja laadullinen henkilöstötarve. Henkilöstösuunnitelman lähtökohtana on kaupungin strategia ja palvelustrategiset linjaukset, joissa otetaan kantaa siihen, mitä palveluita tuotetaan ja miten niitä tuotetaan.

Henkilöstösuunnittelun avulla huolehditaan palvelutuotannon edellyttämän henkilöstön määrästä ja rakenteesta, turvataan riittävä osaaminen kaupungin tavoitteiden saavuttamiseksi, ennakoidaan

henkilöstökustannuksia sekä määrittellen keinoja, joilla henkilöstövoimavaroja kehitetään ja johdetaan.

Henkilöstösuunnittelun ydintä ovat henkilöstön määrän, laadun ja kohdentumisen määrittely tulevaisuuden tarpeita varten. Henkilöstön määrällä tarkoitetaan henkilöstön lukumäärää ja laadulla muun muassa henkilöstön osaamista, koulutusta ja työsuhteen muotoa. Kohdentumisen suunnittelu on ennakkointia sen osalta, kuinka paljon eri tehtävissä, toiminnoissa tai yksiköissä tarvitaan henkilöstöä ja miten tarve mahdollisesti muuttuu. Henkilöstösuunnitelmalla luodaan pohjaa myös henkilöstön kehittämiseksi.

Henkilöstösuunnittelun tulee olla strategiasidonnaista siten, että kaupungilla on optimaaliset henkilöstörakenteet ja -mitoitukset myös talouden näkökulmasta. Työtehtävien ja työaikojen hyvällä suunnittelulla pyritään palvelujen tehokkaaseen ja tarkoituksenmukaiseen järjestämiseen. Käytettyjen varallaolojärjestelmien tulee olla toiminnan kannalta tarkoituksenmukaisia, ja niiden arvioinnissa tulee ottaa huomioon varallaolosta aiheutuvat kokonaiskustannukset. Tavoitteena on strateginen osaamisen ennakkointi ja osaamisen täysimääräinen hyödyntäminen. Henkilöstön työhyvinvoinnin edistäminen sekä sairauspoissaolojen ja ennenaikaisen eläköitymisen vähentäminen ovat keskeisiä keinoja vähentää henkilöstömenoja. Tämä edellyttää vaihtoehtoisten ratkaisujen (esim. osa-aikatyö) etsimistä työkyvyn heikentyessä, jotta vältetään työntekijän siirtyminen täyden työkyvyttömyyseläkkeen suuruiselle kuntoutustuelle tai työkyvyttömyyseläkkeelle ja niistä aiheutuva työkyvyttömyyseläkemaksu. Osakuntoutustuesta tai osatyökyvyttömyyseläkkeistä ei aiheudu työkyvyttömyyseläkemaksua.

6.1 Uudet tai muutettavat virat ja tehtävät sekä lakkautettavat virat

Mikäli uutta osaamista tarvitaan, tulee se pyrkiä toteuttamaan ensisijaisesti virkojen/tehtävien muutoksilla siten, että henkilöstön kokonaismäärä ei kasva. Uusia tai muutettavia virkoja/tehtäviä koskevat esitykset vuodelle 2027 tulee tehdä omalla erillisellä lomakkeella ja määrärahojen on sisällyttävä talousarvioon annetun kehyksen puitteissa. Mikäli palkkausmääräraha poistetaan toimialan talousarvion valmisteluprosessissa, tulee myös esitys poistaa. Kaikista toimialan esittämistä **uusista tai muutettavista viroista/tehtävistä** vuodelle 2027 laaditaan myös **tehtäväkuvauslomakkeet sekä erilliset sanalliset perustelut**.

Avoimena olevat virat, joita ei aiota täyttää, tulee esittää lakkautettavaksi. Lakkautettavaksi esitettävät virat merkitään erilliseen lakkautettavat virat -lomakkeeseen.

Vakinaisen henkilöstön nykytila kuvataan henkilöstösuunnitelmassa päivämäärän 1.6.2026 mukaisena. Henkilöstöpalvelut toimittaa toimialoille erikseen pyydettyessä raportin toimialan henkilöstöstä 5.6.2026 talous- ja henkilöstösuunnittelun tueksi.

6.2 Palkkausmäärärahat ja sivukulut

Budjetointiohjelmassa palkkausmäärärahoja korotetaan 5,0 prosentilla kesäkuun 2026 palkkaustasosta. Tämä kattaa 1.8.2026 yleiskorotusten, 1.10.2026 paikallisten järjestelyerien (ml. kehittämisohjelmaerä) sekä 1.4.2027 yleiskorotusten ja paikallisten järjestelyerien (ml. kehittämisohjelmaerä) vaikutukset.

Kuntaliiton ja Kevan tämänhetkiset ennusteet vuodelle 2027 ovat seuraavat: laskennallinen palkkaperusteinen eläkevakuutusmaksu (KuEL) 17,50 % (työnantajan osuus, joka sisältää työkyvyttömyyseläkemaksun), laskennallinen opettajien eläkemaksu (VaEL) 17,00 % (työnantajan osuus, joka sisältää työkyvyttömyyseläkemaksun), kansaneläke- ja sairausvakuutusmaksu 1,84 %, työttömyysvakuutusmaksu 1,23 ja muut sotu-maksut 0,7 %. Palkkojen sivukuluprosentit ovat tässä vaiheessa alustavia ennusteita ja niitä tarkistetaan tarvittaessa myöhemmin.

Tasausmaksu budjetoidaan henkilöstöpalveluiden menoksi.

6.3 Henkilöstösuunnitelma

Henkilöstösuunnitelmaosio kattaa sekä laadullisen että määrällisen osion. Lomakkeen sisältö on seuraava:

Henkilöstötarpeeseen (määrä ja rakenne) vaikuttavat tekijät ja henkilöstöön kohdistuvat muutostarpeet -kohtaan kirjataan toiminnan painopistealueiden ja suunnittelukauden kehittämiskohteiden vaikutukset henkilöstötarpeeseen koskien henkilöstön määrää ja rakennetta.

Keskeiset osaamistarpeet suunnittelukaudella -kohdassa tunnistetaan ja kirjataan strategisten painopisteiden ja keskeisten kehittämiskohteiden perusteella osaamistarpeita eli millaista osaamista tarvitaan suunnittelukaudella ja millaisen osaamisen tarve vähenee sekä millä toimenpiteillä näihin muutostarpeisiin vastataan. Osaamistarpeiden osalta on tärkeää nostaa esille ne keskeiset osaamiset, joita tulee kehittää suunnittelukaudella. Esitykset lakkautettavista viroista tulee merkitä erilliselle lakkautettavat virat -lomakkeelle.

Talousarviovuodelle 2027 esitettävistä uusista sekä muutettavista viroista ja tehtävistä laaditaan erillinen liitelomake sekä esitetään erilliset kirjalliset perustelut uusien tai muutettavien virkojen/tehtävien merkityksestä palvelutuotannolle. Palkkausmäärärahojen tulee sisältyä talousarvioon.

Henkilöstön nykytilassa kuvataan vakinaisessa palveluksessa olevan viranhaltijoiden ja työntekijöiden nykytila, ei vakanssien. Lukumääriin lasketaan kaikki 1.6.2026 päätoimisessa kokoaikaisessa tai osa-aikaisessa virka-/työsuhteessa olevat henkilöt, mutta ei kuitenkaan sivutoimisia työntekijöitä. Henkilöstö jaotellaan esihenkilöihin ja muuhun henkilöstöön. Esihenkilöihin lasketaan mukaan ainoastaan esihenkilötehtävissä toimivat. Päällikkö-nimikkeellä olevat asiantuntijat, jotka eivät ole esihenkilöitä, lasketaan muuhun henkilöstöön. Eläke-/muu poistuma ilmoitetaan plus-merkkisenä, jotta laskukaavat toimivat oikein. Tarkoituksena on tarkastella, kuinka paljon nykyisestä vakinaisesta henkilöstöstä on käytettävissä suunnitelmakauden lopussa.

Määrällinen henkilöstösuunnitelma -kohtaan eli arvioon tarvittavan henkilöstön määrästä henkilötyövuosina (htv) merkitään henkilöstön määrä henkilötyövuosina (brutto).

Henkilötyövuosilaskennassa koko vuoden kokoaikatyössä oleva henkilö on yksi henkilötyövuosi (1 htv). Koko vuoden osa-aikatyössä (työaika 50 % täydestä työajasta) on puoli henkilötyövuotta (0,5 htv). Mikäli henkilö palkataan kesken vuoden esim. 1.8.2027 alkaen koko loppuvuodeksi kokoaikaiseen palvelussuhteeseen, muodostuu hänen työpanoksestaan 0,42 htv.

7 Talousarvio- ja henkilöstösuunnittelulomake

Liitteenä oleva talousarvio- ja henkilöstösuunnittelulomake täytetään lautakunnittain/toimielimittäin ja tallennetaan liitteineen aikataulun mukaisesti Teamsin [Talousarvio/Talousarvio 2027/Lautakuntien talousarvioesitykset](#) toimielinکوhtaisiin kansioihin.

8 Konserniyhteisöt

Omistajaohjaus ohjeistaa konserniyhteisöt erillisellä ohjeella.

9 Aikataulu

2026	Käsittely/vastuu	Tehtävä
17.2.	Toimialat	Johtoryhmien seminaari I
27.4.	Kaupunginhallitus	Laadintaohjeet
Vko 16		Kysely valtuustoryhmille talousarviovalmistelusta
14.4.	Toimialat	Johtoryhmien seminaari II
24.4.	Toimialat	Ulkoiset kehystarpeet
10.5. mennessä	Valtuustoryhmät	Vastaukset kyselyyn talousarviovalmistelusta
20.5.	Kaupunginvaltuusto	Talousseminaari
30.5.	Toimialat	Investointiesitykset tallennettu
5.6.	Henkilöstöpalvelut	Henkilötason palkkalistojen toimittaminen talousyksikköön
10.6.	Talous	Poistoarviot talousarvioon
15.6.	Kaupunginhallitus	Talousarviokehitys 2027 ja strategiset painopisteet
Kesäkuu	Omistajaohjaus	Konserniyhteisöjen ohjeistus
7.8.	Toimialat	Sisäiset erät valmiit
Vko 34	Toimialat	Johtoryhmien talousarvioseminaari
28.8.	Toimialat	ICT-investointiesitykset tallennettu
25.8./8.9.	Jory	Talousarvion seuranta ja laadinta
31.8.	Toimialat	Riskiarviot kaupunkikonsernin osalta valmiit
31.8.	Toimialat	Talousarviovuoden 2027 tavoitteet sekä näitä koskevat riskit ja mittarit
Syyskuu	Omistajaohjaus	Vuoden 2027 tavoitekeskustelut tytäryhteisöjen kanssa
22.9. mennessä	Lautakunnat	Talous- ja henkilöstösuunnitelmien käsittely
24.9.	Kaupunginhallitus	Talousarvioseminaari
23.9.	Tytäryhteisöt	Tietojen toimittaminen omistajaohjaukselle
25.9.	Talous	Talousarviokirja valmis
29.9.	Jory	Talousarvio ja -suunnitelma
30.9.	Kaupunginvaltuusto	Talousarvioseminaari
5.-6.10.	Kaupunginhallitus	Talousarvion ja -suunnitelman 1. käsittely
2.11.	Kaupunginhallitus	Talousarvion ja -suunnitelman 2. käsittely, veroproositit
9.11.	Kaupunginvaltuusto	Veroproositit
23.11.	Kaupunginhallitus	Talousarvion ja -suunnitelman 3. käsittely sekä henkilöstösuunnitelma
7.12.	Kaupunginvaltuusto	Talous- ja henkilöstösuunnitelmien hyväksyminen
14.12.	Kaupunginhallitus	Talousarvion täytäntöönpano-ohjeet
Joulu-tammikuu	Toimialat	Käyttösuunnitelmien laatiminen
Joulu-tammikuu	Toimielimet	Käyttösuunnitelmien hyväksyminen

10 Yhteyshenkilöt

Talous

Talousjohtaja Hellevi Kunnas

Laskentapäällikkö Katri Kemppi

Henkilöstösuunnittelu

Henkilöstöjohtaja Päivi Karhu

Henkilöstösuunnittelupäällikkö Annamaija Saarela

Strategiset tavoitteet

Kehittämispäällikkö Liisa Kolari

Konserniyhteisöt

Kehittämispäällikkö Karoliina Kanerva